

Előfizetési árak:

ostán vagy hárhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre. 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A kereskedelemügyi miniszter költségvetése.

Debreczen, okt. 27.

Napok óta tárgyalja a képviselőház pénzügyi bizottsága, igen élénken folytatott vitában, a kereskedelemügyi miniszterium költségvetését s ez alkalmat nyújt a miniszternek, hogy bizonyosságát szolgáltatassa fáradhatatlan tevékenységének, czéltudatos erélyének, bölcs belátásának, melylyel minisztersége óta tárczája ügyét nagyban és egészben, valamint a részletekben is vezeti. E vita keretében, melyben a kormánypárt ugyanazzal az élénk buzgalommal vett rész, mint az ellenzéki, alkalma volt Hegedüsnek az ő bámulatos jártasságát és csodálatraméltó tudását a legelőnyösebben érvényesíteni és bebizonyítani, hogy a tárczájához tartozó legkisebb ügyeket ugyanazzal a figyelemmel kíséri, mint a legelőkelőbb és legfontosabb közgazdasági érdekeket.

A vita folyamán tett észrevételekre adott válaszában kifejtette a miniszter, hogy a közös vámterület

keretében is lehet nagyipart teremteni s emellett a kisipart kielégítő módon elősegíteni és majdnem végtelen sorozatát adia elő mindama intézkedéseknek, melyeket ez irányban tett. A nagyipar érdekében kifejtett működésének az eredménye, hogy minisztersége óta 50 millió van lekötve új gyárak felállítására s e gyárakban eddigelé 14.189 munkás kap szerződéssel biztosított állandó foglalkozást. A kartell-ügyet a legnagyobb figyelemmel kíséri a miniszter, de megjegyezte, hogy biztos támpontokat kell nyújtani a judikaturának, mert különben beláthatatlan zavarok lehetnek minden beavatkozás következményei. Különösen fontosak voltak a hadsereg részére való szállítások kérdésében tett nyilatkozatai a kereskedelemügyi miniszternek, melyek szerint arra törekszik, hogy olyan cikkekre vonatkozólag, melyeket Magyarország termel, a magyar ipar a hadsereg részére való szállításokban ama kvótaarányban részesüljön, melylyel Magyarország a közös költségek viseléséhez járul és hogy olyan cikkekért, me-

lyeket Magyarországon nem termelnek, megfelelő rekompenzálás adassék.

A kereskedelemügyi miniszter ez irányban a közös hadügyi kormány részéről messze menő előzenyiséget tapasztalt, minek alapján bizik is benne, hogy ezt a magyar iparra nézve életkérdéssé lett ügyet pár nap alatt a legkedvezőbb módon meg fogja oldani.

A sok fontosnál-fontosabb kérdés közt felmerült a vita folyamán a budapesti nyugati pályaudvar kibővítésének fölötté fontos kérdése is, mely kétségtelenül lokális jelentősége mellett rendkívül nagy közgazdasági országos érdekekkel is bír. Egyelőre már a momentán intézkedések is lehetővé tették, hogy a nyugati pályaházba 50 vonattal többet lehet behozni, ezzel azonban nem érzi magát a miniszter felmentettnek attól, hogy a kérdés megoldásával foglalkozzék, de a legnagyobb óvatossággal kell eljárnia, hogy az országos spekulációba be ne vigye. A bosnyák vasutaknak a monarchia mindkét államában napirenden levő kérdésében nem adott

TÁRCZA

A fogadott fiu.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
Irta: Szini Péter.

Adott a jó Isten Botos Pál uramnak bőségesen mindent, a mi szemnek, szájnak kívánatos. Volt szép udvartelke, jól fizető szántója, sok-sok jószágfélje. A mód mellett bizony megélhetett volna gond nélkül, akár élete végeig és mégis sok tűnődése, busulása volt a jó embernek, kit pedig a predikátor ur is többször dicsért meg a hívek előtt istenes életéért.

A jó embernek az okozta az ő nagy epekedését, hogy csak egy öklömpyi gyereke sem volt a ház körül, a kire becsületes lelkiismeretességgel s kitartó buzgalommal szerzett szép vagyonkáját hagyhatta volna. — Pedig hát már régen elmúlt az az idő, mikor Simon Esztert az Ur oltára előtt hitvestársává tette.

Abban az időben nem úgy gondolkoztak ám még a házaspárok, mint ebben a mostani szecsessziós korban. Isten áldásának tekintették a gyermeket. Az őspatriárkális erkölcs minden jó tulajdonsága ott volt a háztüzhelynél, melynek a tisztaság volt legfőbb erénye.

Szinte nem is számították a rendes életük közé az oly családot, hol gyermek nem volt a háznál. Gonosz lélektől megszállott valóságnak tartották őket s félve kerülte házuk tájékát az istenes életű ember.

Botos Pál uramnak méltó volt hát az ő aggodalma és ha nem lett volna olyan vallásos életű jámbor halandó, miképen a predikátor ur is nyilvánította felőle, talán még zugulódásra is fakadt volna az ő szívében az Urnak keserves megpróbáltatása miatt.

Igy is gyakran kitört ajakán a keserűség szava, mikor esendes megányban együtt imádkozott a feleségével.

— Eszter! Eszter! — sóhajtott fel. — Nem szeret az Ur bennünket!

— Ugyan hogy ereszthet ki kelmed a száján ilyen bünös szót? — kérdezte a jó feleség.

— Nem szeret, ha mondom! Valami vétek miatt sujt büntető ostora! Hiszen ha szeretne, adott volna legalább egy gyermeket, a kiben a mi szívünk gyönyörködést találna!

— Csodálkozom a kelmed eszejárásán! Isteneséletű, bibliában jártas ember és mégsem tudja, hogy „a kiket Isten szeret, megpróbálja azokat!“

Ez argumentum ellen nem lehetett ellenvetése Botos Pálnak, mert csakugyan

olvasott ő olyasmit a bibliából. Lám, ott van a Jób története. Megfosztotta az Ur a vagyonától, szeretteitől. A leggyötrelmebb órákat mérte rá, hogy a porba leroskadva sirassa meg születése napját, de mikor a próbálás ideje letelt, ismét ráderítette az öröm napsugaras fényét.

Hát Jónás, a próféta, sőt maga a szent életű Dávid király is mennyi megpróbáltatásnak voltak kitéve?... Ugy van! Igazság az asszony szava! A kiket az Ur szeret, megpróbálja azokat!

Nem is merészelt ezután a jó Botos Pál csak egyetlen zugulódó szót is kieszeríteni ajakán. Magába fojtotta szíve nehéz epekedését s csak úgy néha másoktól halatlantul — dörmögte el, hogy hát még sem jól van ez úgy, a hogy van.

Ebben az időben békét hagyott a török a városnak és serezőlő csapatai messzeföldön kalandoztak. Hanem jött helyette még nagyobb Istenesapása. Döghalál vonult be a város falai közé, egy rettenetes pusztító rém, mely félelembe ejtette a szíveket. A merre elvonult, halál járt nyomában. Kongtak a harangok éjjel-nappal egyre. A temetésnek nem volt vége hossza. Telt a temető sirhalmokkal, mint aratás idején megtelik keresztekkel az áldásdus mező.

Szörnyű napok voltak ezek. Alig volt ház, melyben elveszített életért ne hullott volna a fájdalom könyve. Aki tehette, elköl-

Legjobb,
legüditőbb és
legolcsóbb a

Szolyvai ásványos gyógyvíz.

Kiváló gyógyhatás:
gyomor-, torok-, tüdő-,
vese-, hólyag- és
köszvénybajok esetén.

Borral vegyítve a legkitünőbb asztali víz.

Kapható minden fűszerüzletben, vendéglőben.

a kereskedelmi miniszter érdemleges felvilágosítást, mert ez az ügy tárgyalás alatt van s időelőtti nyilatkozat vagy közzététel csak magának az ügynek ártana; mindamelllett ki lehet venni a miniszter nyilatkozatából annyit, hogy a kérdés kedvező elintézését remélhetjük s ez a magyar érdekek megóvását illetőleg a pénzügyi bizottság tagjait is megnyugvással töltötte el.

Összegezve a mondottakat, örömmel konstatáljuk, hogy a pénzügyi bizottság és a tárgyalások menetéről közzétett jelentések folytán az egész ország is azt a meggyőződést nyerte, hogy a kereskedelemügyi tárca Hegedüs Sándornál, ennél a „kis szürke ember“-nél oly czéltudatos, derék férfi kezében van, aki nagy czélokra tüzdött maga elé s azokat elérni becsületes igyekezettel törekszik is.

A képviselőház folyó hó 30-án, kedden délelőtti ülést tart. Napirend: Az igazságügyi bizottság jelentése Ferencz Ferdinánd főhercegnek házassága alkalmából kiadott nyilatkozatának becikkelyezése tárgyában.

Az új főispán. Ujvidékről jelentik, hogy Péter Pál főispán fogadtatása és beiktatása nagy lelkesedés mellett ment végbe. A beiktató diszközgyűlésen tetszéssel fogadták a főispánnak három nyelven mondott beszédét. Az eskü letétele után a főispán kijelentette, hogy Széll Kálmán programját teljesen osztja és törekedni fog a nemzetiségi és felekezeti béke előmozdítására. A közgyűlés után 50 küldöttséget fogadott. Délután 2 órakor bankett volt, a melyen a

főispán a királyra, a kormányra és annak böles fejére mondott felköszöntőt. Azután Popovics polgármester a főispánt köszöntötte fel, mire Rohonyi Gyula zajos éljenzés között a főispánnak budapesti tisztársait és a panaszosai vendégeket köszöntötte fel. Dr. Reisz osztálytanácsos melegen bucsuzott el az új főispántól eddigi hivatalársai nevében. Molnár Hugó református lelkész a főispán családját élte. Számos üdvözlő távirat érkezett.

Gazdasági syndikátusok.

Debreczen, okt. 27.

A gazdasági pangás megszüntetésére és a gazdasági érdekek előmozdítására hazánkban nincsenek oly intézmények, melyek társadalmi alapon szervezve nagyobb befolyással volnának általános gazdasági életünkre s közelebből mezőgazdaságunk fejlesztésére. Az országos gazdasági egyesület és a megyékben szervezett vidéki gazdasági egyesületek ugyan igyekeznek oly tevékenységet kifejteni, mely által a mezőgazdasági érdekek védelme biztosították s czéljai előmozdítottassanak, mégsem mondható, hogy ez egyesületeknek valami nagyobb hatása lenne mezőgazdaságunk fejlesztésére. Nálunk még mindig az a meggyőződés az uralkodó, hogy a magántársulás nem jár oly előnyökkel, mint az állami vállalkozás, pedig ha valahol, úgy a mezőgazdaság terén áll az, hogy a társulásnak sokkal nagyobb jövője van minden hatóságilag szervezett gyámkodó intézkedésnél.

Az állam a rendelkezésére álló befolyással és segédeszközökkel soha sem lett volna képes a mezőgazdaságot annyira fejleszteni, a gazdasági módszereket és nevelési módokat akképp átalakítani, a kisgazdák

sorsát annyira javítani, mint tették azt a nagyobb európai államokban az ugynevezett gazdasági syndikátusok, melyek néhány lelkes, ügybuzgó nemzetgazdának köszönhetik fennállásukat.

Azon számtalan üdvös eredmény között, különösen Franciaországban, honnan ez intézmények eredete származik, a syndikátusok legbeesesebb haszna abban áll, hogy a gazdákat az énségély elvére szoktatta rá s megtanította őket arra, hogy mily hatalom rejlik a közös törekvések együttes kivitelében, az egyetértésben és az önjökre való támaszkodásban. Alig van a magántársulás eszméjére alapított intézmények között olyan, mely rövid idő alatt oly sikereket ért volna el, mint a francia mezőgazdasági syndikátusok intézménye.

Ezek eredeti czélja a gazdasági érdekek tanulmányozása és védelme volt, később azonban működésük egészen gyakorlati irányban fejlett ki s ma ott állanak, hogy gazdasági téren az általuk elért sikerek semmi más tényezővel össze nem hasonlíthatók.

Ily syndikátusok nagyon különféle s a gazdasági élet minden mozzanatára kiterjedő czélok megvalósítására törekednek. Oktatás, kísérletezés, gépek és eszközök közös beszerzése, hitelviszonyok javítása, közös terményértékesítés, közös tanácsadók alkalmazása, sőt vannak olyanok is, melyek a különböző syndikátusok egyesítését tüzték ki feladatukul s az, egyes társulatok összpontosítására törekednek.

És vannak oly syndikátusok Franciaországban, melyek tisztán és kizárólag a szellemi vezetést vették kezökbe.

Különösen az, mely magát Franciaország mezőgazdasági syndikátusának nevezi,

tözött a városból. A tanács minden lehető elkövetett a baj orvoslására, de nem tudta megakasztani a rettenetes rémet pusztító munkájában.

Ez időben érte Botos Pál uram hitvestársát is az a kegyetlen csapás, hogy egyetlen nővére, ki Galyas Mihály uramnak volt hűséges élettársa, áldozatul esett a döghalálnak. Férjével együtt egy napon végezte be a földi életet, hátrahagyva szomorú árvaságra egyetlen fiugyermekeit, a nyolcz éves Imrét.

Mikor azután a szomorú temetést elvégezték és az együtt kimúlt házaspárt átadták az édes anyaföldnek, hogy porrá legyen, ami porból formáltatott. Botosné asszonyom odaszólt a férjének:

— Hallja-e kelmed! Mit szólana hozzá, ha a testvérem árváját magunkhoz vennők örökbe a saját gyermekünk gyanánt?

Botos uram hümmgetett elébb. Majd a haját igazgatta meg től-tul, mintha gondolataival küzködnék. Gyakran járt sógora házához és úgy tapasztalta, hogy igen kényen nevelik a gyermeket. Valóságos zsarnok az a háznál és mindent úgy kell teljesíteni, a miképen ő jónak látja.

Nem akarta a kedves élettársát rideg visszautasítással megszomorítani, hanem azért csak mégis előállott a kifogásokkal:

— Vásott, rakoncátlan lurkó az, Eszter! Soha sem lesz belőle embernyi-ember. Elkényeztetted Istenben boldogult szülei, a szájaize szerint csináltak mindent. Bajos lenne most már azt kordába fogni!

— Oh, ugyan mit nem talál ki kelmed! Hogy lehessen még itéletet hozni egy nyolczéves gyermek felől?... Meglássa csak, ha ide kerül, mindjárt más ész üti meg! Vagy talán azért nem kap rajta kelmed, mert hogy épen az én szegény testvérem gyermeke volt?

Megeredt a köny patakja Eszter asszony szeméből s zokogva törölgette le kö-

ténye szegélyével az arcán végigfolyó cseppeket.

— No, no! Ejnye no! Hát olyan kő szívű pogánynak képzelsz engem?... Hiszen az idegennek is szívesen adok házamnál egy falatot!... Én csak úgy szóltam és nem volt szavaimban semmi szemrehányás. Hozd el azt a gyermeket, hiszen úgy sem tudna, hova fordulni a szegény. Legyen itt velünk, ha a jó Isten megtartja életünket, majd megvállik, milyen embert faraghatok belőle.

Pár nap múlva ott is volt a kis Galyas Imre Botos uram házában, mint örökbefogadott fiú. A tanács szívesen hajlott a kérelemre, mert volt sok gyermek olyan, ki születlenül maradt s az ezekről való gondoskodás a tanács vállaira nehezült. Odaadták Galyas Imrét Botos uram házához. A prédikátor ur még meg is dicsérte az istenes életű embert nagy szívjószágáért.

Hanem hogy itt sem bizonyult be a „Jótétért jót várj!“ közmondás igaz volta. Teltek, multak a napok rohamos sebességgel. Egyik esztendőnek a másik ásta meg sírját. A döghalál beszüntette embergyilkoló munkáját s a kik életben maradtak, huzták tovább az élet nehéz igáját Istenben vetett erős bizodalommal.

Tizenhat év gördült le az idő kerekén, amióta Galyas Imre odakerült Botos Pál házához. Erőstestű, munkabíró legény lett belőle s jobbkeze volt Botos uramnak, aki már kezdte önmagát vádolni, hogy a legényről annak idején oly rosszul vélekedett. Nem volt abban kivető egy makulányi sem. Szerette a munkát, kerülte a mulatságok helyét s az egész uteza népe ismerte, mint pontos, rendszerető legényt.

Botos uram egy este így szólt feleségéhez:

— Eszter! hallgass rám! Nekem egy rég rejtgetett tervem van, melyet még életben szeretnék elintézni, nehogy halálom

után zürzavarra adjon okot. Meggyőződtem egész lelkemmel, hogy fogadott fiunk méltó arra, hogy utánunk ő örököljön. Dolgos, józan életű, rendszerető ifju. Mi már kiöregedtünk a munkából és a sir felé közeledünk. Ma, vagy holnap elérkezhetik reánk a megválás órája. Azt akarnám hát, hogy még életünkben megerősítsük a fiut a vagyonunkban. Azért én azt gondoltam, hogy a tanács előtt átadom neki örök tulajdonul egész vagyonunkat. Mi majd csak elédeglünk mellette, míg a jó Istennek tetszik életünk fonalát továbbnyújtani!

Az asszony nagyon helyesnek találta férje tervét és Botos uram nem is halasztotta hosszú pórászra a dolgot. Másnapon a tanács színe előtt és jóváhagyásával minden vagyonát fogadott fiára, Galyas Imrére ruházta át.

És mintha csak ezt várta volna Galyas. A rég tomboló rossz természet egyszerre kitört belőle. Eddigi dolganak épen az ellenkezőjét csinálta. Elhanyagolta a munkát s napja és éjele nagyobb részét bormérő helyeken tölté kétes erkölcsű nők társaságában.

Botos uram bámulattal szemlélte a legény ez elváltozását. Jelentést is tett a tanácsnak felőle, hogy valami módon vezérelné vissza jó utra az eltántorodott legényt. A tanács elő is hívatta és keményen megpirongatta, de nem használt az semmit, sőt még jobban felingerelte a legény vad természetét.

Egy esteli mulatság alkalmával így szólt hozzá a szeretője, Piros Sára:

— Ejh, tudnám én a módját, ha olyan derék legény lennék, mint te! Bizony nem túrnék én nekik egy perezig se, hiszen ugyis sirban van a felláruk! De te gyáva vagy!

A düh lángja lobbant ki a legény szeméből s kábult fővel tért haza. Hogy ott-hon mi történt, azt elbeszélte Botos uram

legnagyobb szerű tevékenységet fejt ki azon célból, hogy elveit a törvényhozás útján érvényesítse.

Ez a syndikátus a politikai választások közeledtével programot készít s felállítja azokat a követelményeket, melyeknek megvalósítását a mezőgazdaság érdekében szükségesnek tartja s az egész országban lakó tagjainak megküldi a programot azzal az utasítással, hogy csak oly jelöltre szabad szavazniok, ki a programban felállított elveknek törvényhozási uton megvalósítását igéri.

Ez olyan követi utasításféle intézkedés, melynek Franciaországban a kivánt eredménye be is következett. Jelszavuk: „a föld a haza” és „egyesülés az életre.”

Látjuk, hogy e magánjellegű társulatoknak mily rendkívüli hatásuk van a gazdasági eszmék gyakorlati érvényesülése terén és megkísérlették azt is, hogy a termények értékesítésével is foglalkozzanak; e törekvés azonban sikerrel nem járt, mert nem mertek biztos szállításra vállalkozni és arra az eredményre jutottak, hogy az értékesítés csak úgy lehetséges, ha kereskedelmileg szervezik az elárusítást, ami már hátsó körükön teljesen kívül esik.

Ellenben a szövetkezetek létesítése sikerrel járt, különösen a fogyasztási szövetkezetek működnek eredményesen, melyeket mihelyt önállóan működni képesek, a saját erejükre bízzák. Nagyszámu gazdasági hitel-szövetkezet és hitelintézet köszönheti alakulását a syndikátusoknak. Sőt a gazdasági hitelintézetek központosítására vidéki központokban kölesönös hitelintézeteket is szerveztek.

Reánk, magyarokra nagyon tanulságos a syndikátusoknak a szőlőművelésben ki-

a tisztas tanács előtt, hová vérző fejjel, megzaggatott ruhában ment panaszra.

Tudom, kegyes uraim, hogy a jószágos Isten mérte rám ezt a csapást, mert mindnyájan az ő kezében vagyunk! Az ő akarata volt, hogy botjával verje be ősz fejemet s tépje le ruházatomat az a fiu, kit én vagyonom örökösévé tettem. Elvakították, megvették a szívét s ellenem szították. Én itt állok fájdalommal szívvel kegyes uraimék előtt. Tegyenek igazságot szomorú ügyemben!

A főbíró azonnal kiadta a rendeletet a vadlelkű legény elfogatására. Hamarjában reá is találtak Piros Sáránál, mivel akkor is dorbézolt. A hajduk összekötötték őket s úgy hajtották fel a városházához a tanács színe elé.

Pár nap múlva ismét összeült a tanács és meghozta felettük a szigorú ítéletet, mely szerint Galyas Imre, mint gyilkos indulatu gonosz, ki nevelőapjára kezét emelni merészelte és annak tisztességében megöszült fejét bottal több helyen megrontotta, jobbkeze elvágatására és feje elvesztésére ítélték; Piros Sára pedig, mint erkölostelen életű nőszemély, ötven korbácsütésre és a városból való számkivetésre büntetettik, tudomására hozatván, hogy ha a városba visszatérne bármikor is, tűz által való elpusztítás leszen a jutalma.

Az ítéletet rögtön foganatosították. Galyas Imre jobb kezét s utána a fejét a városház előtti téren vágta le bárdjával a hóhér; ugyanott mérte ki Piros Sára is az ötven korbácsot nagy néptömeg jelenlétében.

Botos uram és felesége nem sokáig éltek túl fogadott fioknak e gyászos végét. Elköltöztek ők is a többiek után, kik már hosszabb idő óta aludják mélyeséges álmikat a boldog feltámadás reményében.

Vagyonukat egyező akarattal a városra hagyták.

fejtett tevékenysége. Mert a szőlőszetben szükséges eszközök közös beszerzését, a filoxera elleni védekezés és az újraültetésre vonatkozó gyakorlati ismeretek terjesztése kérdésében a syndikátusok rendkívül tevékenyen és sikerrel működtek közre s nem várva be az állami támogatást, maguk végeztek oly intézkedéseket, melyek a szőlőművelést teljesen reorganizálták és a legmagasabb fokra emelték s a szőlő jövedelmét sokszorososan növelték.

A külföldi példák vak utánzása Magyarországon már sok kísérletezésnek és céltalan erőpazarlásnak lett okozójává; a syndikátusok intézménye azonban nem hasonlítható azon újításokhoz, melyek a gyakorlatban ki nem próbálva, káros hatással lehetnének. Épen azért óhajtható, hogy gazdasági egyesületünk felhasználva a syndikátusok példáját s az egyesülésben és a közös együttműködésben rejlő erőt, oly irányban alakulnának át, mint a francia syndikátusok, vagy ha az átalakulás nehézségbe ütköznék, legalább azon elveket, melyeket a syndikátusok már gyakorlatilag érvényesítettek, kísértenék meg szervezetük körében foganatosítani mostoha helyzetben levő mezőgazdaságunk javára.

A kínai háboru.

— Expresz tudósítás. —

Budapest, október 26.

A paotingfui expedíció, úgy látszik, már elérte célját. Gaselee angol tábornok, ki az expedíciót vezette, akadály nélkül elérte Paotingfut s ezzel olyan kedvező pontot biztosított a szövetségeseknek, mely a háboru további folyamára óriási befolyással van. Paotingfu megszállásával a szövetkezett csapatok lehetetlenné tették délről jövő támadásokat. Gaselee találkoztott is már a Pekingből és Tiencsinből kiküldött csapatokkal s rögtön őrségeket állított ki. — A város környéke nyugodt s Gaselee most a Waldersee további rendelkezéseit várja.

A béketárgyalások megkezdése is lassu mederben folyik. Csakhogy a tárgyalások bonyolultságát nem tudták elkerülni. Minden hatalom kettős tárgyalást folytat Kínával. Legalább erre mutat az a meghagyás, melyet Conger amerikai követ kapott kormányától. Conger ugyanis tudósítást kapott, hogy kezdje meg a tárgyalásokat azon pontokra nézve, melyekben az összes hatalmak megegyeztek.

Azokat a pontokat, melyekre még nem egyeztek meg a hatalmak, külön, egymás közt fogják tárgyalni a kormányok. Állítólag a többi hatalmak pekingi képviselői is ilyen utasításokat kaptak.

A német dandár Paotingfuban fog telni, de eközben sem szünetel az előrehatalás. Egyszerre két távirat is érkezik, melyek a német előnyomulási terveiről szólnak. Az egyik szerint Tajenfuig, Senszi fővárosáig, a másik szerint pedig a Jangee vidékére akarnak a németek legközelebb előnyomulni.

Németországnak Pekingbe már megérkezett követe, dr. Mumm, olyan megbízatást kapott, hogy Li-Hung-Csanggal előbb ne tárgyaljon, míg ez nem tud eléggé megbízható felhatalmazást felmutatni kormányától. Hogy mennyire jogosult az a bizalmatlanság, melylyel Li-Hung-Csang ellen viseltek, mutatja Liner legújabb csinyje.

Li-Hung-Csang ugyanis azt sürgönyözte a párisi kínai követnek, hogy tudassa Delcassé külügyminiszterrel, hogy Pichon francia követ súlyos beteg s küldjön ki helyette egy másik meghatalmazottat. Minthogy Delcassé ugyanazon napon kapott egy táviratot Pichontól, melyben egy szó sem volt betegségről, gyanusnak találta a Li-Hung-Csang táviratát s azonnal kérdést intézett Pichonhoz, ki azonban még nem

küldte be válaszát. Pichont a kínai meghatalmazottak energiája miatt nem látják szívesen a béketárgyalók között. A kínai meghatalmazott ügyetlen fogásából azt következtetik Párisban, hogy Li-Hung-Csang már kifogyott a ravaszágokból.

Conger pekingi amerikai követet felhatalmazták, hogy a kínai meghatalmazottakkal azonnal kezdje meg a tárgyalásokat ama pontok alapján, a melyekre nézve az összes hatalmasságok megegyeztek egymással. Azokat a pontokat, a melyekre nézve a nézetek még eltérnek, a kormányok maguk között fogják tárgyalni, hogy további megállapodásokra jussanak. Hír szerint a többi hatalmasságok pekingi képviselői is kaptak ilyen instrukeziókat.

Lepke Tóni belföldi tudósítónk levele.

Irta: Borissza.

Tekintetes szerkesztő ur!

Már három napja nyomom a vaczkot a nemzeti Galambóczy uram portáján. A barom-orvos (doktor hiányában) nem is helyezte kilátásba, hogy egyhamar elhagyhatom a vaczkot, mert bár a bal lábam bokaficamja igaz, hogy kétszeri lecsutakolás, azaz pardon masszálás által igen sokat javult, mégsem vagyok ma abban a helyzetben, hogy a haza való „szállítást” hátrány nélkül kibírjam.

Oh az az átkozott Noé bárkája, meg Bicskás Tamás! tizenhatalom ültünk benne, már t. i. a bárkában, a kocsis volt a tizenkilenczedik, nem is számítva a fővigyázó feleségének a nagy Dán dogg kutyáját, a mely vetekedett egy magamfajta ember dimenziójával, és folyton az ölembe ült.

A kónyi állomáshoz már csak egy hajításnyira lehetünk, a hol a végzetes szerencsétlenség történt: Bicskás Tamás a „Röktön fizess” vendéglő omnibusz kocsisa, még eddig ki nem derített okok miatt a bárkát vonzó tántosok közé vágott, a melyek vad iramodásban törtek elő és a „nyaktörő” gáton oly szerencsétlenül fordultak az állomás felé, hogy a bárka nagyot reccogva felborult.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ha nem volt ön szerelmes és nem szenvedett vonatösszeütközést, akkor fogalmat sem alkothat magának arról, hogy mi az, ha egy szenvedélyesen szerelmes belföldi laptudósítóval egy bárka felborul.

Az az egetráló sikoly, az asszonyok és emberek halálra rémült arca, a sebesültek halálhőrgése... no, de nem folytatom tovább, mert izgat és ez árt a balbókám ficzámjának, hanem rátérek a tulajdonképeni kiküldetésem tárgyára: a kónyi nőegyleti zászló felszentelésének ünnepélyére.

Huszontét kocsival vártak bennünket a kónyi állomáson. A vendégeket Csoroszyás Balint uram, a kónyi bíró fogadta.

Törölmetszett, keresetlen magyaros beszédet intézett hozzánk, a melyben hangsúlyozta, hogy a kónyi nőegylet az új zászló beszerzésével egy régen érzett hiányt pótol, mert a nőegylet annyi zászló nélkül, mint a turi vásár sátor nélkül. (Minden irányban élénk tetszés és helyeslés, Kossuth Lajos éljenzése és taps.) Ezután megindult a belátható menet, az utcák fel voltak seperve, a házak fehérre meszelve és töveik sárgára mázolva.

A Klein-féle olajütő malom kéménye trikolórral és zászlókkal diszitve.

Az ünnepély a község háza udvarán folyt le, a mely ez alkalommal gyönyörűen fel volt diszitve tölgyfa lombokkal, a hirtelen rögtönzött sátor remek drapériával volt bevonva, homlokzatán nemzeti színű betükből „Isten hozott.”

A zászlóanyát, a bájos Birikét, Szeghfű Béni elhunyt földesur özvegyét megérkezőkor eget rázó (nono csak fellegetek oszlátó, Szerk.) éljenzés fogadta.

Gyönyörű látvány volt, a mint fejedelműdi

méltósággal pávaként lebegett fel a lépesőzetes emelvényre.

A nehéz fehér brokát ruha uszályát tizenkét, ugyancsak fehérbe öltözött leány vitte, ezután következett a zászlótartó, a délczeg Bekecs Jóska, a kit frenetikus taps fogadott, majd jöttek a községbeli notabilitások a vendégekkel keverve és végre a nép.

Az első szeptet a zászlóba a zászlóánya a következő szöveges és találó jelige kíséretében ütötte be:

„Ki korán kel, aranyat lel.”

Csoroszyás Bálint:

„A ki másnak vermet ás, maga esik bele.”

Bekecs Jóska:

„Addig jár a korsó a kutra, míg előrik.” — stb. szellemesebbnél-szellemesebb hangzású jeligék hangzottak el, a melyek közül a legjobbakat szükségesnek találtam megörökíteni.

Az ünnepélyt egy minden tekintetben fényesen sikerült művészestéllyel egybekötött bál zárt be, a melyen természetesen Birike volt a bálkirálynő.

Igen! Birikének szólítom, mert megengette nskem. Az egész estén elbalmozott szives megszólításával, leereszkedő mosolyával és csak egyszerűen Lepkének szólított.

— Hallja Lepke! mi fog történni a kapitányval, a kinek a kis ujján a férj a felesége gyűrűjét ősmerte fel. Olyan érdekléssel olvasom tárczacikkét, maga ír L. betű alatt ugy-e?

— L. betű alatt? Ó igen kérem, L. betű alatt? hogyne.

— Nos! ugy-e a férj kihívja és lelövi a kapitányt.

— Természetesen! lelövi, levágja, leszurja, le...

— Elég! elég! jaj de borzasztó ember maga, Lepke, no de mind ilyenek maguk írók és művészek. Mondja Lepke, e szépen sikerült ünnepélyt melyik számban olvashatjuk?

— A holnapiban, nagyságos asszonyom, a holnapiban, okvetlenül a holnapiban.

— De hogyan, mikor ön még itt van.

— Az nem tesz semmit, a holnapiban, nagyságos asszonyom, a holnapiban.

Óh szerkesztő ur! Nagy dolgokat tudtam volna művelni, ha véletlenül úgy tizenkét óra tájban az előlegem el uem fogy és rá három óra múlva a ballábam bokája ki nem ficzomodik, de így... Ah jön már a baromorvos, igen derék ember, csak egy kicsit tulságosan nagy dosisokat ír.

Kérek tizenkét korona előleget, Birikét vastag betűvel tessék szedetni.

Maradtam kartársi üdvözléssel:

Lepke Tóni,
belf. tudósító.

SZÍNHÁZ.

Napoleon öcsém. „Figaro lakodalma” volt tegnap estére kitzúve, de Szabó Irma közbejött hirtelen betegsége miatt Guthi és Rákosi sikert aratott bohózata. „Napoleon öcsém” került színre. Az előadás — habár hirtelen vették elő a darabot — elég jó volt s a közönség jól mulatott a pompás bohózatton. Sziklay, Pataky, Tanai, Halmy, Fáy, Odry bőven kivették részüket a sikerből.

Meghalt, mert szeretett!

— Öngyilkos uri leány. —

Debreczen, okt. 27.

Alig mulik el nap szenzáció nélkül a mi városunkban. Különösen az öngyilkosság mániája terjed borzalmasan nemesak a nyomorban élők, hanem az urrendűek között is. Amott az étellel való meghasonlás, az ételleher nyomásától származott unalom, emitt a családott szív, vagy a tulérzékeny-

ség szaporítják a temető sirhalmait és semmisítenek meg igen sok — jobb sorsra érdemes — életet.

Tegnap délben egy uri leány végzett ily módon az étellel. Szeretett, de szerelme nem biztatta örömteljes jövővel. Az ifju szülei ellentmondtak az ifju szív óhajlásának. Beborult a napsugaras ég a szép leány feje felett s nem látott egyéb kivezetőt a bánat utvesztőjéből, mint eldobni fiatal életét s leköltözni a halál hamvasztó karjaiba.

Mérget ivott a szegény leány, a legveszedelmesebb mérget. Cyankálit szerzett, melyet édesanyja tartott otthon s azzal oltotta ki ifju életét.

A fiatal leány öngyilkosságáról kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

A Vigkedvü Mihály-utca 37. szám alatti házban lakott özv. K u s t á r Józsefné két leányával. Az idősebbik 19 éves volt s Margitnak hívták. Az özvegy asszony csekély nyugdíjából tartotta fenn a házat s meglehetősen zárkózott életet élt leányaival együtt.

Mintegy másfél év előtt ismerkedett meg a szép leány egy hivatalnokkal, a ki aztán gyakran eljárógatott a házhoz, miglen olthatatlan szerelem keletkezett kettőjük között.

A fiatalember komolyan gondolkodott s nőül akarta venni a kedves, pozsgás arcú leányt. Ezt a szándékát nem titkolta s a leány anyja épen ezért nem kifogásolta, hogy a fiatalember házukhoz járt.

Az ifju szülei azonban elleneztek, hogy a vagyontalan, szegény leányt nőül vegye.

A leányka is értesült a fiatal ember szüleinek ezen határozott s az ő véleménye szerint megmásíthatlan elhatározásáról s végzetes lépésre határozta el magát.

A szerelmesével való szakítást nem tudta a szép leány túlélni.

Az édes anyja óratisztitáshoz az egyik szekrényben cyankálit tartott; azt tegnap délben magához vette s halálhozó oldatot készített belőle s megitta.

Tegnap déltől egész estig tartott kinos vergődése, mig esti tíz órakor kiszenvedett. Az előhívott orvos már nem tudta megmenteni az életnek.

A holttestet ma délelőtt kiszállították a kózkórház halottas kamrájába, hol délután a rendőrség intézkedésére felboncsolják a szép leány holttestét.

HIREK.

— **Istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. református templomokban a következők tartanak istentiszteletet: a ref. nagytemplomban Kovács Zsigmond s. lelkész, a kis templomban Kiss Albert lelkész, a Kossuth-utcai templomban Mitrovics Gyula lelkész, az ispotálytemplomban K, Tóth Kálmán lelkész, a szegények házában Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — A lelkészek reformáció emlékünnepi beszédeket tartanak.

A róm. kath. templomban reggel 7 órakor esendes mise, mondja: Szabó István káplán, 8 órakor diák mise, 9 órakor énekes nagy mise, tartja: dr. Wolafka Nándor ez. püspök segédlettel, utána szent beszéd, tartja: Szabó István káplán, háromnegyed 11 órakor esendes mise, mondja: Molnár Kálmán, fél 12 órakor esendes mise, mondja: Brósztel Lajos káplán. Délután fél 3 órakor keresztény tanítás, tartja: dr. Wolafka Nándor v. püspök, 3 órakor litánia, tartja: Szőke János káplán, 5 órakor rózsafüzér ájtatosság, tartja: dr. Wolafka Nándor ez. püspök.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

— **Bizottsági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága 1900. év okt. hó 30-án d. u. 4 órakor az egyház tanács-termében ülést tart, melynek folyó ügyek elintézése lesz a tárgya.

— **A polgármester köszönete.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, kinek huszonöt éves jubileumát oly fényesen ülte meg Debreczen sz. kir. város hálás közönsége, a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat:

Debreczen sz. kir. város közönségéhez!

Polgármesterségem huszonötödik évfordulója alkalmából városunk minden társadalmi osztálya részéről a megtiszteltetésnek annyi külső jelével halmoztattam el, hogy a megemlékező jóindulatot külön-külön megköszönni képes nem vagyok.

Egyéb elismerést az öntudatnál nem kerestem s ha mégis van törekvésemben valami dícséretreméltó, szálljon e dícséret szeretett városunkra, mert engem boldoggá tesz polgártársaimként megnyilatkozott nagybecsű ragaszkodása.

Ezt a minden oldalról jövő kitüntető jóindulatot kívánom hálatelt szívvel megköszönni a jelen sorokban. Megköszönni első sorban méltóságos gróf *Degenfeld* József főispán urnak, Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának és tanácsának, mint az én hű munkatársaimnak, a városi tisztikarnak, a különböző egyházak vezető férfainak, ósrégi főiskolánkknak, a köztünk élő és a jó viszonyt gonddal apoló hadseregnek, a kir. birói karnak, testvér törvényhatóságunknak, a kulturális és emberbaráti intézetek lelkes vezetőinek, a m. kir. államasutak helyi tisztikarának, kereskedőinknek, iparosainknak, polgártársaimnak, általában mindazoknak, kik a folyó október hó 17. és 18. án tartott ünnepségeken résztvenni kegyesek voltak és a *helyi sajtónak*, melynek nagyrésze van abban, hogy szerény működésem huszonötödik évfordulója életem egyik legbecsesebb napjává lett.

Debreczen, 1900. október hó 27-én.

Simonffy Imre,
kir. tanácsos, polgármester.

— **Utazás Párisba.** Tegnap városunkból egy iparosokból álló társaság indult a párisi kiállítás megtekintésére. A társaság Grünwald József iparkamarai fogalmazó vezetése alatt a következő tagokból állt: Horváth János építész nejjével, Bartha Mihály lakatos nejjével, Zelinger Ede czimfestő és Dézsi Lajos fogtechnikus. Kívánjuk, hogy a tanulmányut sikerrel végződjék és hogy a szerzendő ismeretek a helyi iparra nézve minél előnyösebben értékesítenek.

— **Leköszönt a tiszti rendfokozatról.** Polónyi Gyula kassai 5-ik honvédhuszár ezredbeli hadnagy, ki városunkban is hosszabb ideig volt az ekvitaációval, tiszti rendfokozatáról leköszönt. A leköszönést a miniszter elfogadta.

— **Jövöheti bűnügyi főtárgyalások.** Október 29. én, hétfőn: Eizler Izidor és társa ellen család bukás. Nagy Zsuzsanna ellen lopás büntetettéért.

Október 31. én, kedden: Tóth Sándor és társa ellen személyes szabadság megsértéséért. Szőke Sándor ellen zsarolás büntetettéért.

November 2-án, pénteken: Sánta Gábor és társa, Nagy Lajos, Kiss István és Szikora István ellen lopás büntetettéért. Ugyanaznap ítélet kihirdetések.

— **Szeged színműpályázata.** Szeged városának tanácsa nemrég elhatározta, hogy kétezer koronás pályadíjat tűz ki a magyar társadalomból vett színmű megírására. Múltán a belügyminiszter is jóváhagyta a tanács határozatát, legközelebb közzéteszik a pályázat föltételeit is, melyek között fölemlítenők a következők: A pályamű tárgyát csakis a magyar polgári társadalom életéből lehet meríteni, jutalma kétezer korona, a pályaművek idegen kézzel írva, bekötve és lapszámozva, a szerző nevét tartalmazó zárt jeligés levéllel László Gyula helyettes polgármester, mint a színműügyi bizottság elnöke címére küldendők 1901. évi május 1. határidőig. Csakis abszolút irodalmi becsű és

szinpadra előadásra alkalmas mű kaphatja meg a jutalmat. A darab a szerző tulajdona marad, de az első előadás joga a szegedi színházé, még pedig úgy erre, mint a későbbi szegedi előadásokra külön tiszteletdíj nélkül.

— **A polgármester jubileumához.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez huszonöt éves polgármesteri hivataloskodásának jubileuma alkalmából még mindig érkeznek üdvözlő iratok. Közélsőbb Pécs szabad kir. város polgármestere, Majorossy Imre küldött hozzá a törvényhatóság nevében igen szép üdvözlőt.

— **Presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház 1900. évi október 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Jelentés a f. hó 1. és 3-ik napján tartott presbyteri gyűlések jegyzőkönyvének október hó 9-ik napján történt hitelesítéséről.

2. Meghívó a nagypénteki ref. társaság Erzsébet-házának ez évi október 19-én történt felavató ünnepélyére.

3. Kiss Áron püspök ur f. évi 2979. és esperes ur f. évi 865. sz. alatt kelt levele a főtisz. egyházkerület f. évi november 14-én kezdődő közgyűlésére meghívás tárgyában.

4. A tek. városi tanács f. évi 12545. sz. alatt kelt levele és végzése a kért népiskolai tantervek átengedése tárgyában.

5. A tek. városi tanács f. évi 9100. sz. átirata és végzése az 1901. évre szóló bor- és fadeputatások megállapítása és kiszolgáltatása iránt intézkedés tárgyában.

6. Az iskolaszék f. évi 797. sz. végzése a tanítótestületi elnök választása tárgyában.

7. A gazd. bizottság elnökének jelentése Timár Imre irnok állandósítása tárgyában.

8. Az egyházi ügyvéd jelentése néhai Tamás Mihály hagyományára vonatkozólag.

9. Az egyházi ügyvéd jelentése néhai Dobrai István és neje Kovács Zsuzsánna hagyományára tárgyában.

10. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács f. évi 1166. sz. végzése Vozári Ilona és Karácson Juliánna növendékek féltandijásokul felvétele tárgyában.

11. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács f. évi 1161. sz. alatt kelt végzése a Dóczy Gedeon igazgató jubileuma alkalmával tett alapítvány s alapító levél tárgyában.

12. Dr. Boldizsár Kálmán egyháztag beadványa a vasárnapi istentiszteletek ügyében.

13. Az énekvezérek jelentése a nagy- és kistemplombeli orgonák állapotáról.

14. A gazd. bizottság f. évi 920. sz. végzése az 1899. évi gazdasági gondnoki számadás megvizsgálása tárgyában.

15. A gazd. bizottság f. évi 1180. sz. alatt kelt végzése az 1899. évi pénztári számadásnak számvivő által történt megvizsgálásáról.

16. Az egyházi ügyvéd jelentése az ujosztásu földön levő istálló ügyében a megtartott bírói szakértői szemle folytán esetleg teendő intézkedésre nézve.

17. Hidvéger Mihály haszonbérlet kérvénye az ujosztásu földön istálló építése iránt.

18. A gazd. bizottság f. évi 682. sz. végzése a tisztviselők nyugdíjintézete szabályzatának betervezése tárgyában.

19. Az iskolaszék f. évi 1183—1184. sz. végzése az elemi iskolaügy fejlesztése ügyében készített munkálatokra nézve.

20. A debreczeni ev. ref. egyházmegye 1900. évi augusztus 24-én tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

21. Az egyház gondozása alatt levő sirok rendbehozatalával megbízott küldöttség jelentése.

— **Sipidót kiadják.** A velszi herceg merénylőjét, Sipidót tudvalevőleg felmentette a brüsszeli esküdtszék; kimondták azonban, hogy a fiatal merénylőt bizonyos kor eléréséig javítóintézetbe kell internálni. Sipido

közben Párisba szökött, mire megindult a tárgyalás a merénylő kiadatása iránt. Most Párisból írják, hogy a kormány elrendelte Sipido kiadatását, s így letartóztatása is megtörténik.

— **Szerencsétlenül járt gépész.** A szomszéd Sámson községben történt; Balogh Béla gépész a Farkas-féle gőzmalomban foglalatoskodott. Egy szerencsétlen pillanatban a nagy kerék elkapta a nem eléggé vigyázatos embert és súlyosan megsebezte. Fején és hátán súlyos ütődéseket és belső sérüléseket is szenvedett. Tegnap hozták be a kórházba, de felgyógyulásához kevés reményt fűznek.

— **Katonazene.** Márkus Jenő Dréher-sőresarnokának téli kertjében minden vasárnap este hangversenyt tart a katonazenekar.

— **Elfogott betörő** ezim alatt tegnapi számunkban megírtuk, hogy tegnapelőtt házkutatást tartott a rendőség Berki Róza Jókai-utcai lakásán s ott több olyan dolgokat talált, a minek az nem tudta urát adni. A vizsgálat folyamán azonban kiderült, hogy Berki Róza az elkövetett betörésben teljesen ártatlan s miután utólag igazolta, hogy a gyanús portékák s a nála talált 62 korona készpénz jogos tulajdonát képezik, a vád alól felmentették és szabadlábra helyezték. Az igazi tolvaj után pedig — kinek már nyomában van a rendőség — erélyesen kutatnak.

— **A párisi kiállításról.** — Kisasszony, szabad önt elkisérnem?

— Hová?

— Haza.

— Szemtelen.

— Tehát... ebédelni?

— Az már más... gyerünk.

— **A multság vége.** Szabó András ondódi gazdálkodó ma reggel bejött Debreczenbe, hogy a komáját meglátogassa, meg hogy egy jó nagyot lumpoljon. Ennek a magasztos czélnak elérése érdekében aztán sorra járta a különféle kurtakocsmákat meg lebujokat s mikor Nagy Pál hatvan-utcai bormérésébe megérkezett alig birt a lábán állani. Az említett kocsmában ott idogált őt paraszt ember, a kibe aztán Szabó András széles jó kedvében belekötött. Czivakodni kezdtek, majd veszekedésé fajult a dolog s a részeg Szabó hirtelen kirántotta a zsebkését s Varga József taligást alaposan összeszurkálta vele. A rendőrök is csak nehezen tudták a neki bősziült embert ártalmatlanná tenni, a kit aztán összekötözve taligán szállítottak a rendőrségre. Lecsukták.

— **A Török A. és Társa** mai lapunkhoz esatolt mellékletére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **Az új indóház vendéglőse.** A mint a legnagyobb meglepéssel értesülünk, az igazgatóság a mostani indóházi vendéglőssel, Ottó Sándorral a fennálló szerződést öt évre meghosszabbította és így az új indóháznál is ő fogja megkezdeni az új étterem vezetését. Csak helyeselni tudjuk az igazgatóság ezen intézkedését, a mennyiben a régen nagy szakértelemmel és figyelemmel itt működő vendéglős mindig igyekezett a közönség igényeinek gyors és pontos kielégítésén és ellene soha panasz nem emelkedett. Reméljük, hogy a jövőben is így lesz.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle Seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 K. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (3.)

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papírkereskedésben kaphatók.

— **Szép bajusz** leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető a híres **Hajdusági pedró** használata által, mely minden bajuszpedró készítmények között a legjobb!

A bajuszt szép állásban tartja, nem törli, nem tépi ki és soha sem keményedik meg.

Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készül, terpentint nem tartalmaz, igen kellemes illatu és soha sem avasodik meg.

Egy doboz ára: fehér és barna színben 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** ur gyógyszer-tárában, **Grósz Nagy Ferencz** ur gyógyszer-tárában H.-Szoboszlón.

— **Osztálysorsjegy-érdekelteknek.** A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság” Budapest (Gizella-tér, Hass-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztonságot nyújt. Az intézet sorsjegyeket eredeti áron (utánvétellel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fognak el; ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beküldessenek.

— **Pezsgő fröccs.** Az EMKE-kávéház tulajdonosa tisztelettel jelenti, hogy nagybecsült vendégeinek óhajására a mai naptól kezdve **pezsgő fröccsöt** (Törley giesshüblivel) poharanként is kiszolgál. A színházba járó intelligencia igényelmére pedig **hideg felvágott** különlegességeket, nemesített faju **csememegeszőlőt** és a legkiválóbb minőségű **kávéházi italokat** mindig készletben tart. Egyes helyiségében városunk legjobb zenekara felváltva hetenként **négyszer** hangversenyez.

— **A Polgári takarékszövetkezet** mai lapunkhoz esatolt Aláírási felhívására anyival inkább felhívjuk a t. olvasóink figyelmét, mivel ezen intézet a múlt évi leszámolója alkalmával 6% osztalékot fizetve fényesen bebizonyította életképességét.

— **Feltűnést keltő,** szép és divatos uri divat újdonságok érkeztek a közelgő **őszi idényre**, u. m. **remek férfi és fiu fehérneműek, gallérok, kézelők, kalapok, különleges nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, esőernyők, illatszerek, uti bőröndök** stb. **Fekete Jakab** elsöragu uri divat, kalap, fehérnemű és cipő üzletbe. **Debreczen, főtér, kistemplom mellett.**

Képkiallításunk.

Debreczen, október 27.

Ugy látszik, hogy a rendezők mégsem aludtak el. A jelek arra mutatnak, hogy a régen várt és óhajtott műkiállítás megvalósul, sőt többet fog nyújtani, mint a mit remélhettünk. Mint értesülünk, ugy a fővárosi mint vidéken lakó művészek nagy számmal jelentkeztek s majdnem mind több képpel, még külföldről is akadt kiállító.

A képek egyrésze már meg is érkezett, a nagyobb része azonban még uton van. De legközelebbi napokban együtt lesz az egész anyag s a kiállítás rendezői rögtön hozzáfognak a munkához, mely több napot vesz igénybe. A kiállítási termen sok a csinosítani és díszíteni való, hogy a nézőre kellemes benyomást gyakoroljon.

Kiállítás tehát lesz. De ez magában nem elég. Közönség is kell hozzá, mely a szépért lelkesülni tudjon. A magyar művészek erejüket meghaladó aldozattal szolgálják a magyar kultúra ügyét s bizony ennek fejében nem kapnak sem erkölcsileg, sem anyagilag elég jutalmat.

A vidéki kiállítások a mellett, hogy a közönség izlésének fejlesztésére és finomítására vannak hivatva, nem zárkozhatnak el a dolog anyagi oldalától sem.

Magyar művészek meg akarják hódítani a magyar közönséget, hogy lakásaiban meg ne tűnjön ezután olcsó, rossz mázolásokat és olajnyomatokat. Hogy mindenkinek legyen alkalma látni s egyuttal szereznit is műtárgyakat: itt az alkalom. És pedig elismert művészek műveit, kik nevüknek már kül-

földön is becsületet szereztek. Nagyobb-szabású képek mellett itt lesznek a kisebb, de azért épen olyan értékes képek, ezeket megszerezheti akárki s nemesak jó izlését fejezi ki a vásárlással, hanem olyan értéktárgyat is biztosít magának, mely annál értékesebb lesz, minél régebb. Mert az tény, hogy a műtárgyak értéke idővel emelkedik.

Itt az alkalom megmutatni, hogy Debreczen nemesak nagyváros, hanem a kultúrának igazi melegágya, hol minden szépért, jóért lelkesülni s azért áldozni is tudnak!

Szegeden, Pozsonyban, Fehérvárott, Nagy-Váradon igen szépen sikerültek a kiállítások ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben. Fel sem tehetjük, hogy nálunk ne sikerülnének. Igaz ugyan, hogy nagyon régen volt a legközelebbi kiállítás, már el is felejtettük, de annál jobban fog esni a műélvezet, mert régen volt részünk benne.

Ennek kapcsán egy fontos dologra akarjuk felhívni városunk figyelmét. Minden vidéki nagyobb városnak, mely a kultúrával lépést tart, van már képzőművészeti egyesülete, mely összetartja a szépért, jóért lelkesülő publikumot. Nálunk még nincs. Meg kellene alakítani ezt az egyesületet. Tagjainak a tagsági díj fejében sorsolás útján értékes műtárgyakat adhatna, kiállítások rendezését közvetlenül s ezentúl minden esztendőben lenne legalább egyszer kiállításunk.

Hol van a városi muzeum? Ezzel is több vidéki város dicsekszik már, melyeknek anyagi ereje jóval kisebb, mint a miénk. Büszkén mutogatják Szegeden a kulturpalotát, Kassán a muzeumot, hát mi mit mutatunk? A Hortobágyot, de ez sem a mi dicsőségünk, — a természet alkotta.

Reméljük, hogy ez a kiállítás fel fogja rázni közönségünket álmából, városunk vezető köreit kizökkenti fásultságukból s a kultúra terén gyorsabb lépésekkel haladunk majd ezután.

A városi tanácsnak köszönetet kell mondanunk, hogy megértette a kor intő szavát és sietett a kiállítás megvalósulását minden eszközzel előmozdítani. Ez azonban csak kezdet. A perspektíva szép, ezen az uton előre kell haladnunk s Debreczen lesz az első városa az Alföldnek, melyre szellemi és anyagi súlyánál fogva méltán hivatva van.

(B).

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Szell Ignác üdvözlése.

Nyiregyháza, október 27. Mikecz János alispán a város közönsége és tisztviselői nevében táviratilag üdvözölte Szell Ignácot jubileuma alkalmából.

Egy főhercegnő renunziációja.

Bécs, okt. 27. Szell Kálmán és valamennyi itt levő miniszter jelen volt Mária és a Raineria főhercegnő renunziációján. Délután közös miniszteri tanácskozás lesz.

Megkerült ékszer.

Ujvidék, okt. 27. Még a múlt év decemberében történt, hogy Zimmerer pancsovai ékszerésztől a vonaton alvás ideje alatt tizenötezer forintnyi ékszert elraboltak. Egy parasztagdára irányult a gyanu, de hiába, mert az ékszerek nem kerültek elő. A minap értesítették a kereskedőt, hogy a

gyanusított paraszt lánya gránátgyöngysorral, karperecezzel, gyűrűvel ment a kólóba. A kereskedő odautazott s a szép Alexits Draginyén felismerte az ékszereket. A leányt és az apát letartóztatták.

A kínai háboru.

Peking, okt. 27. Tegnap volt itt az első béketárgyalás.

A délafrikai háboru.

Fokváros, okt. 27. Ma hivatalosan proklamálták Transzvál annektálását.

Debreczen virilistái.

Most készült el Debreczen legtöbb adót fizetőinek a névsora. A névsor a következő:

1. Kaszanyitzky Endre keresk. 6530 kor. 84 fill. 2. Berger Jenő épít. mérnök 6027 kor. 30 fill. 3. Kardos László keresk. 5590 kor. 02 fill. 4. Sesztina Lajos keresk. 5544 kor. 05 fill. 5. Simonffy Imre kir. tan. polgármester 5126 kor. 02 fill. 6. Vecsey Zoltán birtokos 4795 kor. 28 fill. 7. Dr. Simonffy Béla kir. ügyész 4630 kor. 26 fill. 8. Horváth István birtokos 4310 kor. 20 fill. 9. Riekl Géza birtokos 4267 kor. 70 fill. 10. Györfly Aladár kereskedő 4202 kor. 04 fill. 11. Aron Miksa keresk. 4048 kor. 36 fill. 12. Dr. Ujfalussy József orvos 4044 kor. 08 fill. 13. Koszorus Lajos ügyvéd 3646 korona 66 fillér. 14. Bilkei Kövesdi Imre birtokos 3634 kor. 68 fill. 15. Varga Ferenc birtokos 3258 kor. 12 fill. 16. Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerész 3201 kor. 32 fill. 17. Komlóssy Arthur főjegyző 3144 kor. 92 fill. 18. Dr. Sz. Szabó József orvos 2977 kor. 34 fill. 19. Szikszay Lajos építész 2972 kor. 04 fill. 20. Horváth János építész 2969 kor. 90 fill. 21. Reichmann Ármán vállalkozó 2819 kor. 68 fill. 22. Hajdu Gyula tanácsnok 2808 kor. 96 fill. 23. Dragota Miklós birtokos 2793 kor. 80 fill. 24. Weichinger Károly birtokos 2617 kor. 94 fill. 25. Czégely Ferenc birtokos 2600 kor. 20 fill. 26. Szent Királyi Tivadar kereskedő 2444 kor. 24 fill. 27. Biedermann József kereskedő 2429 kor. 92 fill. 28. Szántó Győző kefégyáros 2413 kor. 29. Dezséffy Aurél birtokos 2359 kor. 90 fill. 30. Szabó Kálmán kereskedő 2229 kor. 40 fill. 31. Fried Emil bérlő 2154 kor. 10 fill. 32. Öry Mihály birtokos 2129 kor. 60 fill. 33. Id. Bányai István birtokos 2075 kor. 77 fill. 34. Malatinszky Ferenc szürszabó 2023 kor. 98 fill. 35. Nagy Jakab bérlő 1985 kor. 13 fill. 36. Jámbor János 1936 kor. 72 fill. 37. Komlóssy Dezső nyug. törv. bíró 1868 kor. 12 fill. 38. Hutflész Kázmér birtokos 1832 kor. 60 fill. 39. Szalay István állatorvos 1810 kor. 12 fill. 40. Falk Lajos bizományos 1796 kor. 74 fill. 41. Id. Kuczik Gábor birtokos 1790 kor. 22 fill. 42. Fürst Ödön kereskedő 1767 kor. 40 fill. 43. Balogh István gazda 1761 kor. 88 fill. 44. Móriéz Ferenc hentes 1740 kor. 42 fill. 45. Harangi Sándor birtokos 1735 korona 80 fill. 46. Horváth János birtokos 1717 kor. 66 fill. 47. Jóna János birtokos 1666 kor. 52 fill. 48. Aron Jenő keresk. 1665 kor. 59 fill. 49. Gyarmathy István birtokos 1648 kor. 77 fill. 50. Lestyán Adorján kir. közjegyző 1636 kor. 51. Szilágyi Imre ügyvéd 1597 kor. 46 fill. 52. Nemes Kálmán ügyvéd 1594 kor. 78 fill. 53. Hochfelder Jakab keresk. ügynök 1594 kor. 29 fill. 54. Jóna István birtokos 1585 kor. 50 fill. 55. Dr. Berger Andor

ügyvéd 1554 kor. 56 fill. 56. Kéki Sándor szappanos 1553 korona 09 fillér. 57. Benyáts Emil keresk. 1546 korona 60 fillér. 58. Szép József birtokos 1544 korona 14 fill. 59. Steinberger Gyula vállalkozó 1544 kor. 60. Dr. Szentpályi Béni orvos 1542 kor. 90 fill. 61. Boezkó Sámuel r. főkapitány 1520 kor. 40 fill. 62. Ifj. Kertész István birtokos 1520 kor. 36 fill. 64. Dr. Kemény Mór ügyvéd 1515 kor. 36 fill. 64. Dr. Nagy Lajos ügyvéd 1512 kor. 92 fill. 65. Györy Kálmán vár. hiv. 1491 kor. 54 fillér. (Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Dickens hasonmása.** Midőn Charles Dickens, a nagy angol író Gads Hillben lakott, ugyanakkor bukkant fel a szomszédos Chatham városban egy hasonmása, akinek arcvonása, alakja és egész megjelenése annyira hasonlított a költőéhez, hogy az még a rokonság körében is számos tréfás, de néha kellemetlen félreértésre és quiproquora adott okot. Ez a hasonmás — névleg Baird — a napokban halt meg 91 éves korában; harmincz évvel élte túl a költőt.

* **A gyerek-szobából.** Mi akarsz lenni, Pistika?

— Kéményseprő!
— Ugyan! s miért?
— Mert akkor nem kell olyan gyakran mosdanom.

* **Majom, mint vasuti ór.** Transzválban, még mielőtt a háboru kitört, volt egy majom, a mely közmegelegedésre töltötte be — a vasuti ór hivatalát, A fizetést a gazdája kapta, de a munkát a majommal végeztette. Ez kitűnően be volt tanítva, hogy mikor a villamos esengetyű egy vonat közeledését jelentette, lezárta a sorompókat, kezébe vette a kis vörös zászlót és tisztelegve állt az órház előtt mindaddig, a míg csak a vonat el nem haladt. Ezután belefut a trombitába és megnyitva a sorompót, nagy méltósággal besétált gazdájához, a ki rendszerint egy egy pipa dohánynyal jutalmazta fáradságát. A háboru megakasztotta a majom hivatalnoki pályafutását, de most, hogy vége szakad a harcoknak, talán újra kezébe, azaz lábába veszi a jelző zászlót.

* **Kedélyesen.** Suszter: Hát egyáltalában mikor lehet reményem, hogy megkapom öntől pénzemet?

Orvos: Hát — talán csak megbetegszik egyszer!

KÖZGAZDASÁG.

Viharágyu és jégbiztosítás.

(b.) A magyar gazdák az a része, a mely halad a korrall és egy hasznos ujtástól sem zárkózik el, örömmel üdvözli a viharágyut, mint korunk egyik hatalmas vívmányát. Ha mindazok a remények meg fognak valósulni, a melyeket hozzá kötöttek, fontos tényezője lesz a gazdasági haladásnak. Az eredmény azonban függ sok tekintetben a természeti viszonyoktól, a vezető és a felügyelet megbízhatóságától. Agrárius oldalról a viharágyuk minden előnyét fegyverül használják a jégbiztosítás ellen. Ugy állítják fel, mintha a viharágyuk véltársai volnának a jégbiztosításnak és egyik a másikat kizárná. A kettő azonban megférhet egymás mellett, karöltve kell haladniok és teljes eredmény csak úgy érhető el.

feljebb! — 4 méter — postabér és vámmentesen szállítva. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” blousok és ruhákra alkalmas 45 krajczártól 14 forint 65 krajczárig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!
Henneberg G. selyemgyáros, Zürichben.
(Cs. és kir. udvari szállító.)

Selyem-Blousok

2 frt 40 krtól

Vajjon a tűzoltóság szervezése feleslegessé tette-e a tűzbiztosítást, avagy ártalmára szolgált azoknak és mindent megkíséreltek ellene a tűzbiztosítási intézetek? Ellenkezőleg. Épen a biztosítási intézetek érdeme, hogy ma rendezett tűzoltóság van az egész országban és annak szervezése épen az ő érdekükben állott.

Ugy hiszem, hogy ugyanez a helyzet áll fenn a viharágyuknál is. A biztosító intézeteknek áll első sorban érdekükben, hogy a jégveszedelmet elhárítsák és saját felelősségük folytán vannak kényszerítve, hogy a legjobb viharágyukat alkalmazzák és a legbiztosabb felügyeletet gyakoroljanak s ha a viharágyuk bevélnak, olesőbb biztosítási díjakat állapíttatnak meg.

Ha a gazdák a viharágyukat maguk állítják fel, megtéríthetik, hogy ha az ágyu nem megfelelő, vagy csak a legkisebb mulasztás miatt, hogy a kár bekövetkezik és azonfelül még a tetemes költségeket is viselniük kell.

Ennyit szükségesnek láttam felhozni a biztosító intézetek védelmére, midőn társadalom és törvényhozás egyaránt ellenük fordul.

REGÉNY.

Tengeri betegség.

(Elbeszélés.)

— Egy orvos élményei. —

Németből: *Dr. Ujlaki Hugó.*

I.

A hajó folytonos nagy zugások között haladt a tengeren. Hiába magyarázgatta ennek okát a kormányos; a rettenetes tengeri betegségtől lesújtott utasoknak mit sem használt, hogy erélyesen hangoztatták:

— Drága pénzünkbe fáj, de ha már megfizettünk érte, egyszer már csak Norderneyben akarunk lenni.

Csunya utazás volt ez. Már a mikor az Elbétől kihajóztak, vihar volt és ez tartott Helgolandig, sőt annál is tovább Norderneyig! És most, mikor már látni a mendeiket nyújtó szigetet; még egyszer ki a tengerbe — az ismeretlen távolba.

A hajó fedélzetén gonosz volt az állapot. Itt is, a kajutokban is jajgató, vagy ájult emberek...

Végre... hosszú, aggodalmas éjszaka után — a „Flamingó“ Norderney kikötőjébe jutott reggel 6 órakor. Vége a keserveknek. Még a félholtak is felélénkültek.

Ekkor az utasok tolongtak, keresztül-kasul kiáltoztak a kevés hordár után, az eső meg esett, a hogy tudott.

Az utasok közt látható volt egy ur, kinek a tengeri betegség mitsem ártott. Nagy, szürke vadászköpenybe burkolva, vadász kalappal a fején, cigarettázva állott ott és látszólag közönyösen engedte az éjjeli utasokat maga előtt elhaladni.

Csak ha egy-egy feltűnőbb ruhájú hölgyet látott, játszadozott gúnyos, de egyszerűsmind résztvevő mosoly ajkai körül. Jól tudta, miként telt el az éjszaka. — A fedélzetet sós hullámok korbácsolták. A hajó belsejében pedig minden tért a tengeri betegségben szenvedők foglalták el. Némely hölgy szívesebben időzött fenn, kitéve az elemeknek, mint a tengeri betegek között.

Azonban a szürke ur figyelme sokkal kevésbé fordult az egész közönség felé, mint a hogy elhitetni szeretne volna. Tiszta, kék szemeknek tekintete újból és újból visszatért egy fiatal hölgyhöz, a kinek rokonszenves megjelenése még akkor is érdekes lett volna, ha arcvonásai nem árulták volna el a kiállott szenvedések nyomait.

A szőke fiatal hölgy egy öreg fehérszakállu ur karjára támaszkodott, a ki egy fél fejjel kisebb volt nála. Az öreg ur most a velük menő másik fiatal hölgyvel beszélgetett.

— Nincs rá kilátás, Heléna, hogy még ma Borkumba eljussunk . . . épen most

mondta, egy ur . . . már fél nyolc és a gőzös már fél hétkor elindult Norddeich felé. Nem marad más hátra, mint holnapig várni.

— Ha uraságtok Borkumba akarnak menni, épen jól jönnek — mondá a hordár, ki podgyászkat vitte. — Ime, ott áll a „Varina“, a mely tegnap a vihar elől ide futott és még ma visszamegy Borkumba.

— De ez megint a tengeren megy és még mindig viharos az idő.

— Mit mondasz ehhez, Berta? — kérde az öreg ur a karján vezetett szőke hölgytől.

— A „Varina“ megküzd a tengerrel, nyugodtan bizthatják rá magukat, — szólott közbe ismét a hordár és barátságosan mosolyogva mondá a szőke:

— Majd csak menni fog.

— De ahhoz szólnunk kell Bernai tanácsosnénak is! Ugorj fel gyorsan, Helén, ott elől áll még.

És mialatt Helén a tanácsosné után sietett, a hordár az öreg urat egy kék cheviotöltönyű urra figyelmeztette, a ki a hajóról kiszállókát nézegette. Vries kapitány, — mondá a hordár felvilágosítólag.

A kapitány nyilván visszatéle utazókat keresett, miután a kéjutazók nagyobb része olyan világos fogalmat szerzett magának a tengeri betegségről, hogy inkább Norddeich-Emdenen keresztül mentek haza.

Ugy látszik, a kapitánynyal való tárgyalások gyorsan eredményre vezettek, mert az öreg ur a kapitánytól hamar búcsút vett.

— Tehát 12 órakor, kapitány!

— De pontosan, a dagálylyal!

— Bizonyára! A viszontlátásra! — Gyorsan a hölgyek után sietett.

— Számomra is lesz még egy helye a „Vries“ kapitányának, — mondá ehhez lépve a szürke. Hamisítatlan, keleti fries tájszólással beszélt.

II.

Pont délben megjelent az öreg ur hölgyeivel a „Varina“ fedélzetén. Egy vidám tekintetű asszony fogadta őket.

— Jó, hogy itt vannak, titkos tanácsos ur... csaknem egészen miénk itt a tér, csak 16 utas lesz a fedélzetén, de kétségkívül még mindig erősen fú a szél... az ön unokahugáért, Bertáért aggódom.

— Semmi aggodalom, tanácsosné asszony... le fogok feküdni a hölgyszalonban és csak Borkumban fogok ismét felkelni.

— Milyen kár! — Félhalkan hangoztak e szavak és mégis mind hallotta, mindnyájan körülnéztek a férfi után, ki oly hivatlanul adott nézetének kifejezést.

A férfi azonban, ki köpenyében burkolva nem messze állott, kizárólag cigarettájával látszott foglalkozni, melyet épen meggyújtott.

— Ki lehet ez? — kérdezte most halalkan a titkos tanácsos, — egyébként tisztességesen néz ki!... Komikus fickó!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI-POSTA.

Dr. K. A. A küldött cikk aktualitását már elvesztette s így sajnálatunkra nem közölhető. Miért nem küldetett be kellő időben?

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 18.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 18.

M. rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Videkről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés száma is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Veszek ócska vasat

és mindenféle fém.

Klein Jakab, Piacz-utca 26. sz.

Zongorórákat ad,

illetve zongorázni tanítást elvállal uri házaknál, nagyon jutányos díjazás mellett egy intelligens úri-asszony Arany János-utca 43. sz.

Özike,

nagyon szelíd, gyermekek mellé játszótársnak alkalmas, eladó: Eötvös-utca, 15. szám.

Pincze,

mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 30.

Bérletszűnet VII.

Holuapután, vasárnap, okt. 28-án két előadás:

Délután 3 órakor, félhelyárakkal

A csillag fia.

(Bar-Kochba.)

Énekes legenda 5 képben. Irta: Goldfaden D.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárakkal, bérletszűnetben:

A csikós.

Népszínmű 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Karvasiné	Breznay A.	Rózsai	K. Galyasy P.
Ormódi A.	Tanay Fr.	Márton	Ij. Szathmáry
Ormódi B.	Odry Árpád	Andris	Környey B.
Rie Balint	Bartha I.	Georges	Sziklay M.

Színházi műsor.

Hétfőn, okt. 29-én, bérlet 24. sz. „C“ — *Boccaccio*. Nagy operette 3 felv.

Kedden, okt. 30-án, bérlet 25. sz. „A“ — *Delila*. Színmű 3 felvonásban.

Szerdán, okt. 31-én, bérlet 26. sz. „B“ — *Don Caesar de Bazán*. Vigjáték 5 felvonásban.

Csütörtökön, nov. 1-én, bérlet 27. sz. „C“ — *II. Rákóczy Ferencz fogása*. Történelmi színmű 5 felv.

Pénteken, nov. 2-án, bérlet 28. sz. „A“ — először: *B. A. L. E. K. Operette* 3 felvonásban.

Szombaton, nov. 3-án, bérlet 29. sz. „B“ — másodsor: *B. A. L. E. K. operette* 3 felvonásban.

Vasárnap, nov. 4-én két előadás: délután *A baba*. Nagy operette 4 felv. — Este *Dráma a tenger fenekén*. Látványos színmű 10 képben.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Kardos László Kossuth-utczán

tisztelettel meghívja a nagyérdemű közönséget

őszii és téli ujdonságai

megtekintésére.

Szép ujdonságok a többek között a női fehérneműk, valódi Jaeger áru, mely a módsásban nem ugrik össze flanellek női ruhára, divatos ajour zsebkezdők, színes és fehér asztalterítékek, szőnyegek, brassói pokróczok, fehér és színes ablak-függönyök, Storok, drapériák, butorszövetek, ágy- és asztalterítők, szőr- és selyempaplanok, harisnyák egyszerű és divatos mintákkal, fehér- szőr- és selyemszoknyák, vásznak és kész kelengyék stb.

Kifogástalan áru és határozott ár.

A tisztviselőkar szabályszerű kedvezményben részesül.

Csonka Dániel

önműködő

ablak görfüggöny felszerelő
DEBRECZEN, Kossuth-utca 25.

Tartósságért kezeskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czél szerűsége, olesósága, tartóssága és kényelmes-ségénél fogva felülmúlhatatlan. A ru dak önműködése által az eddig előfordult kellemetlen ségek, mint egy-oldalu felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be- vagy kiakasztása felette egyszerű és egy percznyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel

Csonka Dániel.

Nyilvános kijelentés.

Alulírott arczkép-műintézet, hogy megmenekedjen művészileg és jelesen iskolázott arczképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és hogy ezeket tovább foglalkoztatni tudja, rövid időre és csak visszavonásig elhatározta, hogy minden haszon és nyereség elérése nélkül szállít

csak 15 koronáért
egy arczképet életnagyságban

(mellkép)

gyönyörű elegáns barokk-kerettel,

melynek legcsekélyebbre becsült értéke is 50 korona.

Akinek tehát szándéka van saját vagy neje, gyermekei, szülei, testvérei, elhalt rokonai vagy barátjai arczképet elkészíttetni, csak az illető fényképét (mindegy akárminő állásban van felvéve) kell beküldeni és 14 nap alatt megkapja az arczképet, melytől a legnagyobb mértékben el lesz ragadtatva és meglepetve.

Az arczképhez való láda saját árban számítatik fel. Megrendelések — melléklésével a fényképnek, mely az arczképpel együtt sértetlenül visszaküldetik, — utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett fogadtatnak el.

A kitűnő, művészi kivitelért és természetű hasonlatosságért kezességet vállalunk.

Az elismerő- és köszönő levelek számai nyilvános betekintésre kívánatra bárkinek bérmetve megküldetik.

Arczkép-műintézet
„KOSMOS“

Wien, VI., Mariahilferstrasse 116. szám.

A legjobb
Dessert-
és
Gyógy-
borok

ACHAIA

bortermelő
társaságtól
Patrasban.

Legkiválóbbak
a **Mavrodaphne**
vörös és édes,
továbbá az
Achaier
fehér, de nem édes.

Főképviselet:
G. J. Schrauth,
BÉCS, IX., Frankgasse 4. b.

DEBRECZENBEN
kapható a
Csanak József
czégnél.

RONCEGNO

a legerősebb természetes arsen és vastartalmu

ÁSVÁNYVIZ

a leghirnevesebb orvosi tekintélyek által ajánlva

anámie, clorose, bőr, ideg- és női bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó-kúra egész éven át használtatik.

Raktárak minden ásványvizkereskedésben és gyógyszerárban.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabászati és női ruha varroda terme.

DEBRECZEN, Csapó-utca 18. szám alatt (gyógyszertár udvar.)

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, miszerint a budapesti és bécsi tanulmányutamról, a hol is a női divat ágához tartozó szabászatban és annak előállításában kiképzésem nyertem, hazaérkeztem és annak önálló folytatását megkezdtem.

Ezen téren nyert bő tapasztalataim reményleni engedik azt, hogy

a női divat legkényesebb igényeinek,

melyek a budapesti, bécsi, valamint a párisi divatlapokban megjelennek, elvállalhatom, s oly darabok, mint **zsaketek, felöltők,** melyek **Antal Vincze** műhelyében fognak vezetésem mellett készíttetni.

Magamat a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe ajánlva, vagyok

Szabászat tanítására hölgyek felvételnek.

kiváló tisztelettel:

Antal Vinczéné.

Varga Pál **czimbalmot** vesz

ingyen fog megtanulni **czimbalmozni**

a nála megjelent czimbalom iskolából, tanár avagy tanítás **segélye nélkül** a ki egy héten csak egy órát is áldozhat reá naponként és nem képes felfogni, annak köteles vagyok visszaadni a czimbalom vétel árát hlány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes nagy arjegyeket czimbalmokról ingyen küldök.

ERZSÉBET SZŐLŐTELEP.

Szőlővessző eladás.

A gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kitűnő minőségű fajtisza szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500,000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi és kövidinka őszi szállításra ezenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezenként 5 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállításra ezenként 10 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmény.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában

Debreczen, Kossuth-utca 32.

Kérem!

Kisértesse meg Ön a kiválóságáról általánosan ismert

„Helm“-féle **cacaot**

és

„Helm“-féle **csokoládét,**

Fabrieks-Merk.

melynek legtisztább és legolesőbb voltáért maga a **hollandiai gyár** kezeskedik.

Kapható minden jobb fűszer- és csemegekereskedésben.

Női divatterem áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy

női divattermemet,

folyó hó 10-étől

Eötvös-utca 13. szám alá (saját ház)

helyeztem át.

Beezes pártfogásukat továbbra is kérve

maradok tisztelettel

Balla Mihályné.

KLYTHIA- a bőr ápolására RIZSPOR az arcszín finomítására és szépítésére.

Legelegánsabb tolette-, bál- és salempor, fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyszilleg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gottlieb

os. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.

Főraktár: Bécs, I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben a legtöbb illatzer- és gyógyfűszerüzletekben és gyógyszertárakban.

1 doboz ára 2 Kor. 40 fillér.

Szétküldés utánvétel-
tellel vagy az összeg
előleges beküldése
mellett.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbaiban!

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, reudes vércirkulációt eredményez, a megromlott és hibás véralakítást elavollítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. ótvágytalanságot, savanyu felbőgőzést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértúlulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. ROSA-FÉLE BALZSAM

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegödési elősegítő szer.

Minden gyulladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyulladásánál, tejrokedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelesek, pokolvar és gonyedéseknél, továbbá körömgyenyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, dagasztoknál, mirigydagasztoknál, holttemet képződéseknél stb. 50 év óta bevált

PRÁGAI HAZIKENŐCS

FRAGNER B. gyógyyszerésztől Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált háziszser.

1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kemőcs hűsítő hatása alatt.

Dobozban 35 krjával. — Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszertárból és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerék védjegy lágy legyen; a prágai házi kemőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárban, EGGER A. gyógyszertárban. Debreczenben kaphatók:

Dr. Rotschnek V. Emil, Mihalovits István és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Főraktár a készítőnél FRAGNER B. os. és kir. udvari szállítóval, a fekete sas gyógyszertára Prágában a Spornér-utca sarkán 203. szám.

Bevált bedörzsölés csusz, kőszvény és idegfájdalom ellen, nemkülönben az inak és izmok erősítésére.

Kwizda-fluid

a kigyó jeggyel

(Turista-fluid.)

Turisták, kerékpárosok és lovaglók által sikerrel használtatott nagyobb utak után erősítésül.

Egy 1/2 palaozk ára 2 kor.
Egy 1/2 palaozk ára 1 kor. 20 f.

Valódi csak a fenti védjeggyel az összes gyógyszertárakban kapható. — Főraktár a „kerületi gyógyszertárban“ Korneuburg, Bécs mellett.

Kapható az Osztrák-Magyar monarchia minden gyógyszertárban és drogoueriában.

Elnevezési jegy, ozimke és csomagolás törv. van védve.

Kizárólag hazai gyártmány.

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECZEN Piacz-utca és Simonffy-utca sark. Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz csillárok, asztali és függő lámpákat,

valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,

állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb.

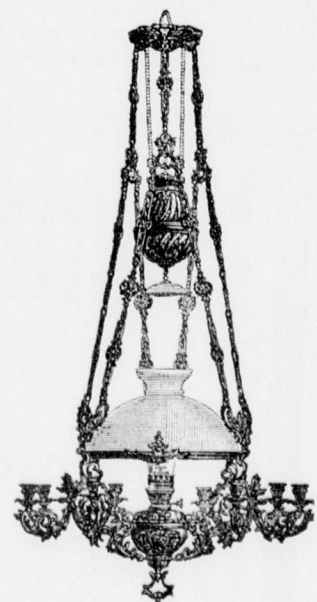
a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanítt kapható:

Valódi amerikai Petroleum „KIRÁLY-OLAJ“,

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállittatik.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Pártoljuk a hazai ipart!

Első debreczeni fésűgyár
Kandia-utca 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor- és bivaly-szaruból készített fésűből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szives megtekintésére.

Készít továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosab árak mellett.

Ismét eladónak megfelelő engedély!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

Elsőrendű hazai szakerőktől!

Ókor és bivalyszarvak a legmagasabb napárban megvásárolhatók.

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

FENNÁLL 129 év óta.

Dr. Róthschnek V. Emil
az „ARANY EGYSZARVU”-hoz czimzett
GYÓGYSZERTÁRA

DEBRECZENBEN (Gzepléd-) Kossuth-utca 8. sz. a., a színház mellett.

Ajánlja első kézből gyári raktárát bel- és külföldi, valamint saját készítésű **Gyógyszer-különlegességeknek:**

Fogporok — pépek	Bőr- és nem-gyógyszerek külön.	Czukorkák köhögéssől
Fogceppek — ragaszok		Gyomorerősítők — Gyógyborok, Dióessentia
Szájvizek — labdacok		Fülfájás ellen — Sósorszeszek
Szemvizek (Römerhaus — Lebois)		Seb- és tyukszemtapaszok
Mellszörpök — Csukamáj olajok		Fagykenők — Készvényvászson
Gyermek-tápszerek	Hivatalos kötszerek	Vérképző vaskészítmények
Gyomortisztító labdacok		

Illat és szépitőszereknek:

Arcz- és kéz-erékek	Legjobbak!	Illatos olajok és pomádók
Arcz- és hajporok		Bajusz- és hajnövesztők
Hajkenők és — festők		Gyógy- és pipereszappanok (szepőlőszappanok)
Bajuszpedrők saját és Tiszaujlaki		Parfume-illatszerek
Mosdó- és szepőlővizek		Füstölők
Glycerin-készítmények		Vaselin-készítmények

Állat-gyógy- és háztartási szereknek:

Juh-, ló- és marharüh ellen	Legjobbak!	Dió- és makk-kávét
Sertés- és aprómarhadög ellen		Egészségi mustár ételhez
Rovar-, egér- és patkányirtó szerek		Fertőtlenítő-szerek
Író- és ruhajegyző tenták		Tépések, fecskendők, irrigatorok
Szobapadló-fénymáz, kitűző, szagnélküli		Óltó viaszfőlék

Hasonszenevi gyógyszereknek:

Anyafestmények	Homó-pathia.	Egyes adagokban
Higitások		Berendezett szekrényekben
Dörzsölések		Házi- vagy uti szükségletre
Golyócskák		Újra felszerelések és megtöltések

stb. naponta felmerülő gyógyszerészeti ujdonságoknak!

Jegyzet: Miatán minden készítmények közvetlen a készítőktől, — tehát valódi minőségben tartatnak, — azok talán más előfordulható olcsóbb ajánlatokkal sem árban, sem minőségben párhuzamba nem tehetőek.

Vidéki megrendelések postafordultával megküldetnek.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgöres és gyomorbéhv. rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsetelt eredeti doboznak 2 Korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti fel és „A Moll” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomosillapító bedörzsölési szer készvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismerteseb népszere. — Egy ónozett eredeti üveg ára: 1 Korona 80 fillér.

Moll-féle gyermekszappan
a legfinomabb, egészen új módszer alapján készült gyermek- és hölgyiszappan, a bőrnek rationális ápolására, gyermekek és felnőttek részére.
Ára 1 drb. 40 fillér, öt drb 1 Kor. 80 fillér.
Minden egyes ilyen gyermekszappan a Moll-féle védjeggyel van ellátva.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS:
MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udvari szállító által.
BÉCS: I., Tuohlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.
Főraktár Debreczenben:
Szent-Királyi Tivadar urnál.

Ne vásároljon Ön többé kész eczetet!

A kész eczet sok esetben megromlik az állástól, vagy rossz anyagból van előállítva, tehát épen olyan iztelen, mint a milyen káros az egészségre. Készítse Ön az eczetjét saját maga a „**Vinacet**” eczet-eszenciából vízzel való egyszerű felhigitás uján! Az ilyen Vinacet-eczet bakteriummentes és megromolhatlan, a főzés által nem szenved, épen olyan finom szaga, mint ize van és daczára ezen előnyeinek, olcsóbb, mint a készen vásárolt eczet (erőssége szerint 10—15 fillér literenként.)

Készletben van minden esemege-, drogua- és gyarmatáru-üzletben, 1/4 literes üvegben 1 korona és 1 literes üvegben 3 koronáért.

Debreczenben kapható:
Csanak József és Tóth Kálmán kereskedésében.

Halmágyi Sámuel legnagyobb **női- és gyermek-felöltők áruháza.**

Megérkeztek!

az őszi és téli idényre feltűnő nagy választékban a legujabb

Kabátok,	Utazóbundák,	Kabát és	Collier, Boak,	Övök,
Gallérok,	Bakfischkabátok,	Costümök,	Selyem és flanel	Nyakkendők stb.
Paletok,	Leányköpeny,	Muff, Sapka,	Ingbluzok,	

feltűnő olcsó és szabott árakban lesznek eladva.

Nyomatott a „Csokonai”-nyomdában Debreczenben.